

AVTALE OM KJØP AV MANNSKAPSBIL

Avtale om kjøp, disposisjonsrett og andre ytelser mellom:

Molde kommune

(heretter kalt Kunden)

og

(heretter kalt Leverandøren)

For Kunden:
Molde Brann- og Redningstjeneste

For Leverandøren:

_____
Trygve Lennavik, Varabrannsjef/leder

Avtalen er undertegnet i to eksemplarer, hvorav hver part beholder ett.

Leveringsadresse

Molde Brann- og Redningstjeneste
Birger Hatlebakksveg 30, 6415 Molde

Skriftlige henvendelser

Alle skriftlige henvendelser vedrørende avtalen skal adresseres slik:

Til Kunden:

Til Leverandøren:

Kontaktpersoner

For Kunden:

For Leverandøren:

Innhold

1	HVA AVTALEN OMFATTER	5
1.1	Formål, ansvar, krav og ytelser	5
1.1.1	<i>Avtalens omfang</i>	5
1.1.2	<i>Kundens ansvar for klarhet overfor Leverandøren</i>	5
1.1.3	<i>Leverandørens ansvar for sine ytelser</i>	6
1.1.4	<i>Endringer og prioritet ved motstrid</i>	6
1.2	Periode for forberedelser til levering	6
1.2.1	<i>Rettidig sikkerhetsklarering</i>	6
1.2.2	<i>Opplæring</i>	6
1.3	Godkjenningsperiode og leveringsdag	6
1.3.1	<i>Kundens undersøkelsesplikt og –rett</i>	6
1.3.2	<i>Håndtering av feil og mangler</i>	7
1.3.3	<i>Aktiv (og evt. passiv) godkjenning, leveringsdag</i>	7
1.3.4	<i>Starttidspunkt for garanti og reklamasjonsrett</i>	7
2	BETALINGEN	8
2.1	Enkeltpriser og samlet betaling	8
2.2	Betalingsmåten	8
2.3	Prisendringer	8
2.4	Selvskyldnergaranti	8
2.4.1	<i>Forskuddsbetaling</i>	8
2.4.2	<i>Garanti for oppfyllelse av forpliktelser</i>	8
2.4.3	<i>Omkostninger</i>	9
3	YTELSER I EN GARANTIPERIODE	10
3.1	Omfang	10
3.2	Ytelsesnivå	10
3.3	Ekstra vederlag	10
4	SAMARBEIDSSPØRSMÅL OG -PLIKTER	11
4.1	Møter	11
4.2	Endringer og tillegg til avtalen	11
4.3	Medvirkning	11
4.4	Rett til avtale om vedlikehold og service	11
4.5	Forbedringer i utstyr	12

5	TAUSHETSPLIKT	13
5.1	Taushetsplikt mv. for Leverandørens personale	13
5.2	Taushetsplikt for Kundens egne ansatte, samt utenforstående	13
6	OVERFØRING AV EIENDOMSRETT OG DISPOSISJONS-RETT	14
6.1	Eiendomsrett til maskin og utstyr	14
6.2	Disposisjonsrett til dokumentasjon	14
6.2.1	<i>Eksemplarfremstilling (kopiering)</i>	14
6.2.2	<i>Endringer</i>	14
7	RISIKO FOR MASKIN OG UTSTYR	15
8	SUSPENSJON AV PARTENES RETTIGHETER OG PLIKTER	16
9	MANGLER	17
9.1	Hva skal anses som mangel	17
9.2	Plikt til å avhjelpe mangler	17
9.2.1	<i>Reklamasjonsperiode</i>	17
9.2.2	<i>Hvordan avhjelp kan skje</i>	17
9.2.3	<i>Ytelsesnivå</i>	17
9.2.4	<i>Ekstra vederlag/vanlig betaling</i>	17
9.3	Sanksjoner	18
9.3.1	<i>Avhjelp fra tredjepart</i>	18
9.3.2	<i>Prisavslag</i>	18
9.3.3	<i>Heving</i>	18
9.4	Krav på erstatning	18
10	FORSINKELSE	19
10.1	Varsel om forsinkelse	19
10.2	Forventet levering først etter dagbotperioden	19
10.3	Krav på dagbot	19
10.4	Heving	20
10.5	Krav på erstatning	20

11	RETTSLIGE MANGLER	21
11.1	Rettslige mangler	21
11.2	Reklamasjon i form av skriftlig underretning	21
11.3	Plikt til å føre sak for egen regning	21
11.4	Plikt til å avhjelpe rettslige mangler	21
11.5	Krav på heving	21
11.6	Krav på erstatning	22
11.7	Erstatning til tredjepart	22
12	KUNDENS MISLIGHOLD	23
12.1	Hva som anses som mislighold	23
12.2	Morarenter	23
12.3	Merutgifter	23
12.4	Heving	23
12.5	Erstatning	23
13	ANSVAR FOR UAKTSOM SKADEFORVOLDELSE	24
14	ANSVAR FOR UNDERLEVERANDØRER	25
15	DIVERSE	26
15.1	Overdragelse av rettigheter og plikter	26
15.2	Forsikring	26
15.3	Konkurs, akkord, e.l.	26
15.4	Rettsvalg	26
15.5	Tvister	26
15.6	Aktsomhet ved eksport	27

1 HVA AVTALEN OMFATTER

1.1 Formål, ansvar, krav og ytelser

1.1.1 Avtalens omfang

For å tilfredsstille Kundens formål med anskaffelsen omfatter avtalen de ytelser og krav som partene har forhandlet og spesifisert nærmere i bilagene. I dette punktet gis det en oversikt over bilagene. Det nærmere innholdet fremgår av det enkelte bilaget.

I tabell 1 er det krysset av i rubrikken JA i de tilfellene hvor det enkelte bilaget eller den enkelte ytelse er tatt med i avtalen. Tilsvarende er det krysset av i rubrikken NEI der ytelsen eller bilaget ikke er tatt med i avtalen, eller ikke uttrykkelig er spesifisert.

Alle rubrikker skal være krysset av:	JA	NEI
Bilag 1: Kundens formål og kravspesifikasjon	X	
Bilag 2: Spesifikasjon av utstyr	X	
Bilag 3: Spesifikasjon av opplæring, dokumentasjon og andre ytelser	X	
Bilag 4: Fremdrifts- og tidsplan		X
Bilag 5: Godkjenningsperiode		X
Bilag 6: Samlet pris og prisbestemmelser	X	
Bilag 7: Senere delleveranser og/eller suppleringskjøp		X
Bilag 8: Endringskatalog til den generelle avtaleteksten	X	
Bilag 9: Endringer og tilføyelser etter avtaleinngåelsen	X	
Andre bilag: Standard kontraktvilkår for etiske krav i offentlige anskaffelser	X	

Tabell 1. Oversikt over bilag

1.1.2 Kundens ansvar for klarhet overfor Leverandøren

Kunden påtar seg ansvaret for å ha gitt uttrykk for formålet med anskaffelsen og sine krav og behov på en klar måte, som grunnlag for Leverandørens ytelser.

1.1.3 Leverandørens ansvar for sine ytelser

Leverandøren påtar seg ansvaret for at hans ytelser stemmer med formål, krav og spesifikasjoner som er tatt med i avtalen med bilag. Det er Leverandørens ansvar at hans ytelser passer sammen på en helhetlig måte.

1.1.4 Endringer og prioritet ved motstrid

Endringer til den generelle avtaleteksten skal samles i bilag 6, med mindre den generelle avtaleteksten henviser slik endring til et annet bilag. Endringer som ikke fremgår av dette bilaget skal vike for den generelle avtaleteksten.

I tilfelle motstrid mellom bilagene som ikke er uttrykkelig spesifisert, går bilag 1 foran de øvrige bilagene.

Hvis løsningsspesifikasjonen (bilag 2 og 3) ikke er i full overensstemmelse med kravspesifikasjonen (bilag 1) må dette presiseres uttrykkelig i løsningsspesifikasjonen. I tilfelle motstrid som ikke er uttrykkelig spesifisert går kravspesifikasjonen foran løsningsspesifikasjonen.

1.2 Periode for forberedelser til levering

1.2.1 Rettidig sikkerhetsklarering

Kunden skal søke om sikkerhetsklarering for Leverandørens personale dersom dette er nødvendig for ytelser i henhold til denne avtalen.

1.2.2 Opplæring

Hvis ikke noe annet er avtalt i bilag 3, skal den avtalte opplæringen av Kundens personale gjennomføres før han tar maskinen i bruk, vanligvis så nær opp til starten på godkjenningsperioden (punkt 1.3.1) som mulig. De konkrete datoer for denne avtalen er nevnt i bilag 4.

1.3 Godkjenningsperiode og leveringsdag

1.3.1 Kundens undersøkelsesplikt og –rett

Kunden skal i løpet av en godkjenningsperiode undersøke Leverandørens ytelse. Hvis ikke annet er avtalt i bilag 5, skal perioden vare i **en måned**. Perioden begynner når Kunden mottar Leverandørens skriftlige melding om at maskinen er fysisk levert.

Ved siden av en ren fysisk opptelling og kontroll skal undersøkelsen gjennomføres med utgangspunkt i de ordinære, daglige drifts- og arbeidsoppgaver. Kunden skal undersøke

teknisk kvalitet og/eller bruksmessig kvalitet etter de metodene Kunden finner hensiktsmessige, ut fra kravene i kravspesifikasjonen, bilag 1 eller krav uttrykt i andre bilag. En nærmere spesifisering av innholdet i godkjeningsperioden med konkret angivelse av undersøkelse og tester er evt. angitt i bilag 5. Hvis det ikke er avtalt noe annet i bilag 5, skal eventuelle etterfølgende delleveranser følge et tilsvarende opplegg med godkjeningsperiode som bestemt her.

1.3.2 Håndtering av feil og mangler

Dersom Kunden i godkjeningsperioden (punkt 1.3.1) vil påberope seg at Leverandørens ytelser ikke er i samsvar med det avtalte, må Kunden uten ugrunnet opphold sende Leverandøren skriftlig melding om dette samt en skriftlig redegjørelse for hvorfor ytelsen foreløpig ikke kan godkjennes.

Leverandøren må på sin side rette de feil og mangler som påpekes så raskt som mulig.

Det vises til punkt 10 om forsinkelse, med bl.a. varslingsplikt, dersom avtalt leveringsdag (se punkt 1.3.3) ikke kan overholdes.

1.3.3 Aktiv (og evt. passiv) godkjennelse, leveringsdag

Kunden skal før utløpet av godkjeningsperioden (se punkt 1.3.1) sende Leverandøren en skriftlig melding om resultatet av undersøkelsen, og om ytelsene anses ferdig levert eller gjennomført i henhold til avtalen. Hvis dette ikke gjøres innen periodens utløp, skal ytelsen likevel anses godkjent og levert som avtalt. Kunden kan ikke nekte å godkjenne leveransen dersom de påpekte forhold er uvesentlige for Kundens bruk. Leverandøren skal imidlertid uansett utbedre de påpekte forhold så snart som mulig.

Den første virkedagen etter at meldingen er sendt anses som leveringsdag.

1.3.4 Starttidspunkt for garanti og reklamasjonsrett

Fra leveringsdag (se punkt 1.3.3) har Kunden garanti som bestemt i punkt 3 og reklamasjonsrett som bestemt i punkt 9.2.1.

Hvis mangler som burde ha vært oppdaget under godkjeningsperioden (se punkt 1.3.1), først påberopes på et senere tidspunkt, kan Leverandøren imidlertid kreve vederlag for de ekstra utgiftene han eventuelt påføres som følge av sen reklamasjon, jf. punktene 3.3 og 9.2.4.

2 BETALINGEN

2.1 Enkeltpriser og samlet betaling

Kjøpesum for maskin med utstyr, og vederlag for øvrige ytelser er for hver enkelt enhet/ytelse spesifisert i de respektive bilagene til denne avtalen.

Dette inkluderer utgifter Leverandøren pådrar seg til transport og forsikring under transport av maskin, utstyr og dokumentasjon fra produksjonssted, lager eller evt. tidligere brukssted samt toll, merverdiavgift, eller andre avgifter som den norske stat eller kommuner måtte kreve av leveransen. Dette inkluderer også utgifter til forsikring frem til risikoen for hendelige uhell går over på Kunden, jf. punkt 7.

2.2 Betalingsmåten

Betaling skjer iht. faktura pr. 30 dager.

Betalingstid, betalingssted, betalingsmåte og eventuelt nærmere betalingsvilkår er angitt i bilag 6.

2.3 Prisendringer

Leverandør har ansvar for valutarisiko, endringer i valutakurser som påvirker kostnader Leverandøren har i forbindelse med ytelsene, kan ikke gjøres gjeldende etter kontraktsignering.

Leverandøren kan imidlertid kreve tillegg for økninger i norske toll- og avgiftssatser som eventuelt blir gjort gjeldende etter avtaleinngåelsen og før leveringsdag (se punkt 1.3.3)

Eventuelle andre bestemmelser om prisendringer er tatt inn i bilag 6.

2.4 Selvskyldnergaranti

2.4.1 Forskuddsbetaling

Ved eventuell forskuddsbetaling skal Leverandøren stille selvskyldnergaranti utstedt av en norsk bank eller annen godkjent kredittinstitusjon, tilsvarende betalingens størrelse. Selvskyldnergarantien gjelder inntil leveringsdag (se punkt 1.3.3).

2.4.2 Garanti for oppfyllelse av forpliktelser

Dersom Kunden forut for avtaleinngåelsen krever det, skal Leverandøren stille garanti som angitt i bilag 6 for oppfyllelse av sine forpliktelser i henhold til denne avtalen, begrenset oppad til ti prosent av det totale vederlaget. Garantien bortfaller på leveringsdag (punkt 1.3.3).

2.4.3 Omkostninger

Omkostninger i forbindelse med opprettelsen av slike garantier betales av Leverandøren.

3 YTELSER I EN GARANTIPERIODE

3.1 Omfang

Forutsatt normal, aktsom bruk fra Kundens side, skal Leverandøren i en garantiperiode uten ekstra kostnad utbedre feil og mangler, skifte ut defekte deler på maskin og utstyr som omfattes av denne avtalen. Garantiperioden er i henhold til løsningsspesifikasjon (bilag 2 og 3) på maskin med utstyr regnet fra leveringsdag (punkt 1.3.3). Dette omfatter alle deler og all arbeidsinnsats, bortsett fra det som henger sammen med normal slitasje av forbruksmateriell. Det vises til punkt 9 om mangler. Dette punktet gjelder også for garantiperioden, bortsett fra kravet i punkt 9.2.1 om at mangelen eller årsaken til mangelen må antas å ha foreligget allerede ved leveringsdagen.

3.2 Ytelsesnivå

Eventuelle vedlikeholdstjenester og serviceytelser utover garantiytelsene skal spesifiseres og prises i egen avtale.

Dersom avtale om vedlikehold eller service ikke er inngått, eller partene ønsker det av andre grunner, skal det avtales i bilag 3 hvilket ytelsesnivå som konkret skal gjelde for Leverandøren i garantiperioden.

For øvrig skal arbeidet med å avhjelpe feil og mangler påbegynnes og gjennomføres uten ugrunnet opphold etter at Leverandøren har fått melding om feilen eller mangelen.

3.3 Ekstra vederlag

Det vises bl.a. til punkt 9.2 om mulighet for Leverandøren til å kreve vederlag for eventuelle ekstraplaser ved for sen reklamasjon (se punkt 9.2.4, jf. punkt 1.3.4).

Ved feil og mangler som er forårsaket av uaktsomhet fra Kundens side, vil Leverandøren yte samme tjeneste som avtalt ovenfor, men da som en fakturerbar tjeneste i henhold til serviceavtale i bilag 2 og 3

4 SAMARBEIDSSPØRSMÅL OG -PLIKTER

4.1 Møter

Når én av partene finner det nødvendig, kan han med tre dagers varsel kreve møte med motparten for å drøfte avtaleforholdet og måten avtaleforholdet blir gjennomført på.

4.2 Endringer og tillegg til avtalen

Dersom Kunden etter at avtalen er inngått, har behov for å endre kravene (jf. bl.a. bilag 1) på en slik måte at ytelsenes karakter eller omfang blir annerledes enn forutsatt ved avtaleinngåelsen, har Leverandøren ved eventuell aksept av disse kravene rett til å kreve slike endringer i vederlag og/eller tidsplaner som er forårsaket av Kundens endringskrav.

Krav om endret vederlag og/eller endret tidsplan bør fremmes samtidig med at de endrede krav, ytelser eller arbeidsoppgaver aksepteres, og senest 30 dager etter at de er akseptert.

Endringer og tillegg til avtalen skal skje skriftlig, og de må være undertegnet av bemyndiget personell fra hver av partene.

Avtale om tilleggsytelser og/eller levering av tillegg til maskin eller utstyr kan inngås ved å bruke bilag 7, suppleringskjøp, eventuelt bilag 3. Dette gjelder imidlertid ikke dersom Leverandøren kan dokumentere slike endrede forhold som gjør det nødvendig å forhandle om fullstendig ny avtale.

Det skal føres et løpende register over endringer og tilføyelser til avtalen. Dette registeret utgjør bilag 9.

4.3 Medvirkning

Kunden skal bidra til å legge forholdene til rette for at Leverandøren skal få utført sine plikter etter denne avtalen.

4.4 Rett til avtale om vedlikehold og service

Kunden har rett til å inngå avtale om vedlikehold og service med Leverandøren, eller med tredjepart som etter nærmere avtale kan utføre dette på Leverandørens vegne. En slik avtale bør inngås samtidig med denne avtalen.

Hvis vedlikeholds- og serviceavtale ikke inngås som angitt over, har Leverandøren plikt til i fem år fra utløpet av godkjenningsperioden (se punkt 1.3) å inngå slik avtale når Kunden ønsker det.

Kunden har rett til å kreve fornyelse av eventuell inngått avtale om vedlikehold og service, slik at den løper i alt fem år fra utløpet av godkjenningsperioden.

I denne perioden er Leverandøren forpliktet til å opprettholde tilgang på nødvendig kompetanse mv. levert etter denne avtalen.

4.5 Forbedringer i utstyr

Leverandøren skal så snart det er mulig gi opplysninger og tilbud til Kunden om forbedrende modifikasjoner, supplerende utstyrsenheter og utskifting av levert utstyr med forbedrede modeller med tilhørende dokumentasjon (i den grad dette ikke følger av eventuelt inngått vedlikeholdsavtale).

5 TAUSHETSPLIKT

5.1 Taushetsplikt mv. for Leverandørens personale

Forvaltningslovens (10. februar 1967) taushetspliktbestemmelser kommer til anvendelse for Leverandørens personale som dessuten er forpliktet til å rette seg etter de sikkerhetsregler som til enhver tid gjelder for Kundens personale.

5.2 Taushetsplikt for Kundens egne ansatte, samt utenforstående

Kunden skal, på anmodning fra Leverandøren, pålegge egne ansatte taushetsplikt om konstruksjonsprinsipper eller utformingsdetaljer i maskin og/eller utstyr.

Andre som får tilgang til Kundens anlegg, kan gis adgang til opplysninger som er nødvendige for korrekt og effektiv bruk av maskin og/eller utstyr. Dette omfatter ikke slike opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter denne avtalen.

Hvis det imidlertid er nødvendig at vedkommende får tilgang til slike opplysninger for korrekt og effektiv bruk og tilpassing av maskin og/eller utstyr, skal Kunden pålegge vedkommende samme taushetsplikt som gjelder for Kundens egne ansatte.

6 OVERFØRING AV EIENDOMS- OG DISPOSISJONSRETT

6.1 Eiendomsrett til maskin og utstyr

Maskin og utstyr som leveres etter denne avtalen blir Kundens eiendom fra og med dag for fysisk levering. Eiendomsrettens overgang medfører at Kunden får full faktisk og rettslig råderett over maskin og utstyr, med de begrensningene som er gjort i denne avtalen med bilag, eller i avtale om vedlikehold og service.

Dersom partene ønsker det, kan de avtale salgspant i bilag 6.

6.2 Disposisjonsrett til dokumentasjon

6.2.1 Eksemplarfremstilling (kopiering)

Leverandøren skal gjøre tilgjengelig det antall eksemplarer av dokumentasjonen som Kunden ønsker, til de priser som er nevnt i bilagene 3 og 6. Dokumentasjonen skal være på norsk. Den skal være datert og være den sist tilgjengelige ajourførte versjon.

Kan Leverandøren ikke stille det nødvendige antall eksemplarer til disposisjon, kan Kunden selv fremstille dem for eget bruk. For slike eksemplarer betales ikke vederlag.

6.2.2 Endringer

Kunden kan på eget ansvar gjøre de endringene, tillegg m.v. i dokumentasjonen for sin bruk som Kunden anser hensiktsmessig.

7 RISIKO FOR MASKIN OG UTSTYR

Risikoen for skade som skjer på maskin og utstyr på grunn av en tilfeldig begivenhet, går over fra Leverandøren til Kunden på dag for fysisk levering. Det er Leverandørens ansvar å ha forsikring som dekker perioden frem til denne dagen, jf. punkt 15.2, annet ledd.

8 SUSPENSJON AV PARTENES RETTIGHETER OG PLIKTER

Skulle det inntreffe en ekstraordinær situasjon som ligger utenfor partenes kontroll og som umuliggjør oppfyllelse av plikter etter denne avtalen, og som etter vanlige kjøpsrettslige regler må regnes som force majeure, skal motparten varsles om dette uten ugrunnet opphold. Den rammede parts forpliktelser suspenderes så lenge den ekstraordinære situasjonen varer. Den annen parts motytelse suspenderes i samme tidsrom.

Motparten kan i force majeure-situasjoner bare gå fra avtalen med den rammede parts samtykke eller dersom situasjonen varer eller antas å ville vare lenger enn 90 dager, regnet fra det tidspunktet situasjonen inntreffer, og da bare med 15 dagers varsel. Annen varighet kan avtales i et bilag.

9 MANGLER

9.1 Hva skal anses som mangel

Det foreligger en mangel fra Leverandørens side dersom ytelsen ikke dekker de formål, krav og spesifikasjoner som følger av avtalen med bilag.

9.2 Plikt til å avhjelpe mangler

9.2.1 Reklamasjonsperiode

Leverandøren har i en reklamasjonsperiode plikt til å avhjelpe alle mangler som viser seg uten ekstra kostnad for Kunden. Reklamasjonsperioden er 3 – tre – år (punkt 3.1) regnet fra leveringsdagen (se punkt 1.3.3). En tilsvarende periode gjelder ved eventuell tilleggslevering, og for den del eller de deler av ytelsen som er erstattet/utskiftet. Det forutsettes at Kunden reklamerer skriftlig uten ugrunnet opphold etter at mangelen er oppdaget eller burde ha vært oppdaget. Det er et krav at mangelen eller årsaken til mangelen må antas å ha foreligget allerede ved leveringsdag. Se for øvrig punkt 1.3.4. Dette gjelder ikke dersom Leverandøren ved garanti eller annen avtale har påtatt seg ansvar for mangler i et lengre tidsrom.

9.2.2 Hvordan avhjelp kan skje

Det er et mål for avhjelpingen at ytelsen skal få den spesifiserte kvalitet og at leveransen samlet skal fungere som forutsatt. Avhjelp kan skje ved utbedring, omlevering eller tilleggslevering.

Arbeidet med å avhjelpe mangler skal påbegynnes og gjennomføres uten ugrunnet opphold etter at Leverandøren har fått melding om mangelen.

9.2.3 Ytelsesnivå

Dersom avtale om vedlikehold og service er inngått, legges ytelsesnivået som er avtalt der, til grunn.

Dersom avtale om vedlikehold eller service ikke er inngått, eller partene ønsker det av andre grunner, kan det avtales i bilag 3 hvilket ytelsesnivå som konkret skal gjelde for Leverandøren ved avhjelp av mangler.

Hvis dette ikke er gjort, legges punkt 9.2.2 ovenfor til grunn.

9.2.4 Ekstra vederlag/vanlig betaling

Ved mangler som burde vært oppdaget under godkjenningsperioden (jf. punkt 1.3), kan Leverandøren kreve vederlag for ekstra utgifter han eventuelt blir påført på grunn av sen reklamasjon, se punkt 1.3.4.

Ved feil som skyldes uaktsomhet hos Kunden, hans ansatte eller andre som må likestilles med Kunden, vil Leverandøren foreta en tilsvarende utbedring, men da mot vanlig betaling.

9.3 Sanksjoner

9.3.1 Avhjelp fra tredjepart

Dersom Leverandøren ikke har påbegynt arbeidet med å avhjelpe mangelen innen avtalt tidsfrist, kan Kunden la tredjepart foreta avhjelp for Leverandørens regning etter nærmere varsel.

9.3.2 Prisavslag

Dersom det tross gjentatte forsøk ikke har lyktes Leverandøren å avhjelpe en mangel, har Kunden krav på forholdsmessig prisavslag.

9.3.3 Heving

Er mangelen av en slik art at den har vesentlig betydning for Kundens bruk av anlegget, og avhjelping ikke kan skje uten at Kunden påføres vesentlig kostnad eller ulempe, kan Kunden heve avtalen.

9.4 Krav på erstatning

Kunden kan kreve erstattet tap som med rimelighet kan tilbakeføres til mangelen med mindre Leverandøren kan godtgjøre at mangelen eller årsaken til mangelen ikke kan tilskrives ham. Dette inkluderer tap ved eventuelt driftsavbrudd, herunder utgifter og arbeid knyttet til reparasjon og tap ved merarbeid forårsaket av mangelen.

Erstatning for indirekte tap kan bare kreves hvis Leverandøren, eller noen han er ansvarlig for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

Maksimal erstatning er normalt begrenset til et beløp som tilsvarer kontraktssummen uten merverdiavgift. Denne begrensningen gjelder imidlertid ikke hvis Leverandøren eller noen han er ansvarlig for har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

10 FORSINKELSE

10.1 Varsel om forsinkelse

Dersom det må antas at levering og/eller annen ytelse ikke kan skje i henhold til avtalt fremdrifts- og tidsplan, (se bilag 4), skal Leverandøren uten ugrunnet opphold gi Kunden skriftlig varsel om dette. Varslet skal angi årsak til forsinkelsen og så vidt mulig angi når ytelsen kan gjennomføres.

Tilsvarende gjelder dersom det må antas å påløpe ytterligere forsinkelser etter at første varsel er gitt.

10.2 Forventet levering først etter dagbotperioden

Dersom forsinkelsen er slik at forventet leveringsdag (punkt 1.3.3) vil være etter utløpet av dagbotperioden (se punkt 10.3), kan Leverandøren skriftlig spørre om Kunden fastholder avtalen eller kravet om levering, til tross for den alvorlige forsinkelsen som etter punkt 10.4 ellers kan resultere i heving. Leverandøren skal i så fall opplyse når levering forventes å kunne skje.

Velger Kunden å fastholde sitt krav på levering (la være å heve), har Leverandøren frist frem til det tidspunktet han har opplyst at levering vil kunne skje (tilleggsfrist), med mindre annet er avtalt. Kunden må gi sitt svar skriftlig. Dersom Kunden ikke gir svar innen ti virkedager fra mottak av varsel om forsinkelsen, anses tilleggsfristen for akseptert.

Kunden vil likevel kunne kreve erstatning etter punkt 10.5, med mindre forsinkelsen skyldes forhold som nevnt i punktene 7 eller 8.

10.3 Krav på dagbot

Dersom levering og/eller annen ytelse ikke skjer i henhold til avtalt fremdrifts- og tidsplan, jf. bilag 4, og dette ikke skyldes Kundens forhold eller forhold som nevnt i punktene 7 eller 8, eller følger av bestemmelsen i punkt 10.2, begynner en dagbot å løpe automatisk. Dagboten utgjør 0,2 prosent av total kjøpesum. Dagboten regnes pr. kalenderdag forsinkelsen varer og løper til sammen maksimalt i 100 dager.

Så lenge dagboten løper, kan Kunden ikke heve eller kreve annen erstatning. Denne begrensningen gjelder imidlertid ikke dersom Leverandøren, eller noen han hefter for har

- unnlatt å gi varsel som foreskrevet i punkt 10.1
- gjort seg skyldig i forsett eller grov uaktsomhet

10.4 Heving

Etter utløpet av dagbotperioden kan Kunden heve hele eller deler av avtalen med øyeblikkelig virkning og kreve erstatning som angitt nedenfor. Er det avtalt tilleggsfrist i henhold til punkt 10.2, kan Kunden ikke heve avtalen før denne fristen er utløpt.

10.5 Krav på erstatning

Dersom korrekt ytelse ikke har funnet sted innen utløpet av dagbotfristen i punkt 10.3, kan Kunden kreve erstattet tap som med rimelighet kan tilbakeføres til forsinkelsen med mindre Leverandøren kan godtgjøre at forsinkelsen eller årsaken til forsinkelsen ikke kan tilskrives han. Dette inkluderer tap ved forsinket driftsstart og tap forårsaket av merarbeid som følge av forsinkelsen.

Erstatning for indirekte tap kan bare kreves hvis Leverandøren, eller noen denne er ansvarlig for, har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

Maksimal erstatning er normalt begrenset til et beløp som tilsvarer kontraktssummen uten merverdiavgift. Denne begrensningen gjelder imidlertid ikke hvis Leverandøren eller noen denne er ansvarlig for har utvist forsett eller grov uaktsomhet.

Eventuell dagbot kommer til fradrag i erstatningssummen.

11 RETTSLIGE MANGLER

11.1 Rettslige mangler

Det anses som en rettslig mangel dersom Leverandørens ytelse krenker andres opphavsrett eller andre rettigheter.

11.2 Reklamasjon i form av skriftlig underretning

Dersom krav i forbindelse med krenkelse av rettigheter reises fra tredjeparts side, har Kunden plikt til uten ugrunnet opphold å gi Leverandøren skriftlig underretning om kravet dersom han vil gjøre sin rett etter punkt 11 gjeldende.

11.3 Plikt til å føre sak for egen regning

Skulle det bli reist noe krav fra tredjeparts side på grunnlag av opphavsrettskrenkelse m.v. som har sammenheng med noen del av leveransen etter denne avtalen, plikter Leverandøren for egen regning å føre saken også for Kunden. Fra det tidspunktet Leverandøren overtar saken, plikter Kunden mot særskilt godtgjørelse å bistå Leverandøren, men vil ikke opptre på egen hånd under rettssaken.

11.4 Plikt til å avhjelpe rettslige mangler

Hvis det oppstår tvist, f.eks. i form av anmeldelse, reist sak e.l. mot Leverandøren eller Kunden for krenkelse av rettigheter som er en forutsetning for denne avtalen, har Leverandøren følgende valg for å avhjelpe de rettslige manglene:

- a. å skaffe seg og Kunden retten til å anvende det krenkende objekt
- b. innen kort tid å levere Kunden annen tilsvarende ytelse som ikke krenker andres rettigheter når dette ikke på noen vesentlig måte hindrer Kunden i å utføre sine arbeidsoppgaver
- c. å sikre eller garantere Kunden mot eventuelle tap.

11.5 Krav på heving

Dersom Leverandøren ikke kan avhjelpe den rettslige mangelen i medhold av punkt 11.4, og dette har vesentlig betydning for Kunden, kan Kunden heve avtalen med øyeblikkelig virkning.

11.6 Krav på erstatning

Kunden kan kreve erstattet det tapet han lider som følge av rettslig mangel ved Leverandørens ytelse. Avtalens punkt 9.4 kommer tilsvarende til anvendelse.

11.7 Erstatning til tredjepart

Dersom Kunden som følge av rettslig mangel rettskraftig blir ilagt erstatningsansvar overfor tredjepart, er Leverandøren ansvarlig for å dekke dette ansvaret.

12 KUNDENS MISLIGHOLD

12.1 Hva som anses som mislighold

Det foreligger mislighold fra Kundens side dersom:

- a. betaling i henhold til punkt 2 og bilag 6 ikke skjer til avtalt tid
- b. taushetsplikten etter punkt 5.2 ikke overholdes
- c. reguleringen av disposisjonsretten i henhold til punkt 6.2 brytes.
- d. Kunden på annen måte ikke oppfyller sine forpliktelser etter avtalen.

12.2 Morarenter

Hvis Kunden ikke betaler til avtalt tid, har Leverandøren krav på rente i henhold til lov om renter ved forsinket betaling av 19. des. 1976 nr. 100, § 3, første ledd, av det beløpet som er forfalt til betaling.

12.3 Merutgifter

Leverandøren kan kreve vederlag for de dokumenterte merutgifter han blir påført som følge av mislighold fra Kundens side.

12.4 Heving

I de tilfeller der forfalt vederlag med tillegg av renter ikke er betalt innen 30 dager fra forfall, kan Leverandøren sende Kunden skriftlig varsel om at avtalen vil bli hevet dersom oppgjør ikke er skjedd innen 30 dager etter at Kunden mottok varselet. Heving kan ikke skje dersom Kunden gjør opp forfalt vederlag med tillegg av renter før fristens utløp.

Er annet mislighold av en slik art at det har vesentlig betydning for Leverandøren, kan han sende Kunden skriftlig varsel om at avtalen vil bli hevet dersom Kunden ikke innen 15 dager etter at han mottok varselet har avsluttet misligholdet. Heving kan ikke skje dersom Kunden kommer ut av misligholdssituasjonen før fristens utløp.

12.5 Erstatning

Leverandøren kan kreve erstattet tap som med rimelighet kan tilbakeføres til misligholdet, med mindre Kunden kan godtgjøre at misligholdet ikke kan tilskrives ham.

Erstatning for indirekte tap kan bare kreves hvis Kunden eller noen han er ansvarlig for har utvist grov uaktsomhet eller forsett.

13 Ansvar for uaktsom skadeforvoldelse

Partene er med nedenfor angitte begrensninger, erstatningsansvarlige for enhver skade og et hvert tap som de påfører sin avtalepart ved uaktsomhet. Erstatningsansvaret omfatter ikke

- upåregnelige skader og tap
- beløp utover det vederlaget, uten merverdiavgift, som følger av denne avtalen.

14 Ansvar for underleverandører

Dersom én av partene engasjerer utenforstående (underleverandører) til å utføre arbeidsoppgaver som følger av denne avtalen, er han også fullt ansvarlig for utførelsen av disse oppgavene på samme måte som om han selv stod for utførelsen.

15 Diverse

15.1 Overdragelse av rettigheter og plikter

Kunden kan helt eller delvis overdra sine rettigheter og plikter etter denne avtalen til en annen norsk offentlig virksomhet som da er berettiget til tilsvarende vilkår.

Leverandøren kan bare overdra sine rettigheter og plikter etter avtalen med skriftlig samtykke fra Kunden. Unntak er de tilfeller hvor leverandørselskapet slås sammen med et annet selskap eller overdragelsen skjer til et datterselskap. I sistnevnte tilfelle er en eventuell overdragelse betinget av at Leverandøren garanterer for at datterselskapet oppfyller kontrakten.

Rett til vederlag etter denne avtalen kan fritt overdras. Slik overdragelse fritar ikke vedkommende part fra hans forpliktelser og ansvar.

15.2 Forsikring

Dersom Kunden ikke er selvassurandør, plikter denne å ha forsikringer som er tilstrekkelig til å dekke de kravene fra Leverandøren som følger av Kundens risiko eller ansvar etter denne avtalen.

Leverandøren plikter å tegne forsikringer som er tilstrekkelige til å dekke et hvert krav fra Kunden som følger av Leverandørens risiko eller ansvar etter denne avtalen innenfor rammen av alminnelige forsikringsvilkår.

15.3 Konkurs, akkord, e.l.

Hvis det i forbindelse med Leverandørens virksomhet åpnes gjeldsforhandlinger, akkord eller konkurs, eller annen form for kreditorstyring gjør seg gjeldende, har Kunden rett til å heve avtalen med øyeblikkelig virkning.

15.4 Rettsvalg

Partenes rettigheter og plikter etter denne avtalen bestemmes i sin helhet av norsk rett.

15.5 Tvister

Dersom det oppstår tvist mellom partene om tolkningen eller rettsvirkningene av avtalen, skal tvisten først søkes løst ved forhandlinger. Fører slike forhandlinger ikke frem innen to måneder, kan hver av partene forlange tvisten avgjort med endelig virkning ved norske

domstoler. Romsdal tingrett er verneting for partene i kontrakten og garantistene, og varsel skal gis som for innenbysboende bestemt.

Partene kan alternativt avtale at tvisten blir avgjort med endelig virkning ved voldgift i Norge. Hver av partene oppnevner en voldgiftsmann, og de partsoppnevnte voldgiftsmenn oppnevner voldgiftsrettens tredje medlem, som er voldgiftsrettens formann. For øvrig gjelder bestemmelsene i lov om rettergangsmåten i tvistemål av 13. august 1915, nr. 6, kapittel 32, for voldgiftsrettens oppnevning og saksbehandling.

15.6 Aktsomhet ved eksport

Dersom produkter, inkludert reservedeler og teknologi som Leverandøren har levert er underlagt krav om autorisasjon fra myndighetene i opprinnelsesland og/eller andre land, er Kunden ansvarlig for å innhente slike autorisasjoner ved eksport eller re-eksport av produktene.